



Kritinį mąstymą
ugdykime kartu!

Saugokis apgaulės internete arba atsargiai, - socialinė inžinerija!

9-12 klasėms



Su kuo bendraujame internete?

- Susirašinėjimo programėlėse: ... ?
- Socialiniuose tinkluose: ... ?
- Žaisdami internetinius žaidimus: ... ?
- Lankydami interneto svetainėse?





Kas gali nutikti atskleidus per daug informacijos apie save?

- ✓ Į mūsų namus gali įsilaužti vagys;
- ✓ piktavaliai mus gali surasti mokykloje;
- ✓ pavogti žaidimo ar socialinio tinklo paskyrą;
- ✓ iš mūsų tyčiotis;
- ✓ apsimesti mumis ir kurti netikras paskyras.

Socialinė inžinerija – kas ir kodėl?



Kritinį mąstymą
ugdykime kartu!

- Asmeninės ir privačios informacijos išviliojimas norint:
 - pasipelnyti;
 - pakenkti;
 - apsimesti
- Vertimas priimti nenaudingus sprendimus:
 - įsigyti nereikalingų ar netinkamų prekių;
 - sumokėti per didelę kainą.

Tai manipuliavimas žmonėmis pasitelkiant psichologijos žinias ir apgaulę, kad jie elgtųsi tam tikru jiems nenaudingu būdu.

Kaip išviliojama asmeninė informacija?



Kritinį mąstymą
ugdykime kartu!

- Apgaulingi laiškai:
 - apsimetus pažįstamais, įstaigų atstovais;
 - siūlant lengvai praturtėti;
 - raginantys skubiai veikti;
 - sukeliantys smalsumą.

Sveikinu jus,

*Aš esu panelė Sandrina Omaru, velionio pono Williamso Omaru dukra. Prieš mano tėvo mirtį jis man paskambino ir pranešė, kad turi **tris milijonus, šešis šimtus tūkstančių eurų. (3 600 000,00 EUR)**. privatus bankas čia, Abidžane, Dramblio Kaulo Krante.*

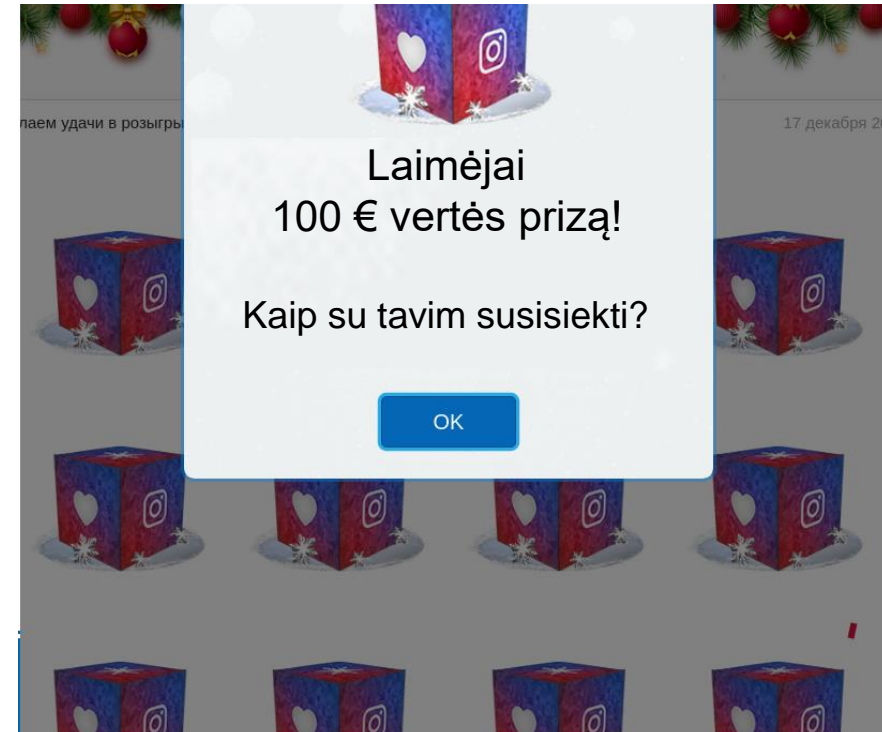
Jis man pasakė, kad įnešė pinigus mano vardu, taip pat davė visus reikalingus teisinius dokumentus dėl šio indėlio banke, aš esu bakalauras ir tikrai nežinau, ką daryti. Dabar noriu sąžiningo ir Dievo bijančio partnerio užsienyje, kuriam su jo pagalba galėčiau pervesti šiuos pinigus ir po sandorio atvyksiu ir nuolat gyvensiu jūsų šalyje iki tol, kol man bus patogų grįžti namo. noras. Taip yra todėl, kad dėl nepaliojamos politinės krizės čia, Dramblio Kaulo pakrantėje, patyriau daug nesėkmių.

Apgaulingos svetainės



Kritinį mąstymą
ugdykime kartu!

- Suklastotos svetainės, kuriose prašoma įvesti slaptažodžius ir pan.,
- Svetainės, kuriose reikalaujama registruotis ir nurodyti išsamią asmeninę informaciją.
- Netikros loterijos.
- Apgaulingos parduotuvės ir pan.



Nenaudingi sprendimai



Kritinį mąstymą
ugdykime kartu!

- Raginimas skubiai ką nors daryti (trumpalaikės akcijos ir pan.)
- Siūlomos „prekės“ su nerealiomis kainomis ar nuolaidomis
- Gąsdinama netikrais pavojais ir pan.

Skubėk pirkti!
Iki akcijos pabaigos liko 2
valandos!!!

12€
~~250€~~



Įtartini požymiai

- Netaisyklinga, keista kalba.
- Prašoma slaptažodžių ir asmens duomenų.
- Reikalaujama skubiai veikti.
- Žadami lengvi ir dideli prizai.
- Gąsdinama, kad kas nors nutiks.

Niekas niekada negali klausti
tavo slaptažodžių ir prisijungimų
duomenų



Kritinį mąstymą
ugdykime kartu!

Ką daryti?



Kritinį mąstymą
ugdykime kartu!

NETYLĖTI!

- Elgtis atsargiai
- Neatskleisti savo asmeninės informacijos
- Apie nepažįstamųjų žinutes pasikalbėti su tėvais ar kitais patikimais žmonėmis
- **Visada papasakoti tėvams, mokytojams, jeigu internete nutinka kas nors nemalonaus!**

Viktorina



Kritinį mąstymą
ugdykime kartu!

Ar atpažinsi socialinę inžineriją?

Įdėmiai pažiūrėk į 5 situacijas ir pasakyk, kas tau jose sukelia įtarimą

1. E. pašto žinutė



Kritinį mąstymą
ugdykime kartu!

Pranešame, kad baigiasi jūsų slaptažodžio galiojimas.

Slaptažodį turite pasikeisti per 2 dienas paspaudę šią nuorodą:

password.facebook.xyz

Klientų centras

(00) 465-123-5555

2. Žinutė feisbuke



Kritinį mąstymą
ugdykime kartu!

Čia aš, tavo draugas Laurynas,
mano paskyrą užblokavo, todėl rašau iš naujos.
Primink, kada jūs su tėvais išvažiuojate
atostogauti?

3. SMS žinutė

+372956232233

Sveiki,

Turime jums siuntinį.
Parašykite savo adresą.

Paštininkė



Kritinį mąstymą
ugdykime kartu!

4. Interneto svetainė

The screenshot shows the website www.lietuvosbankas.amazonspace.com. The header features the Lithuanian Bank logo and navigation links: "Struktūra ir kontaktai", "Skelbimai", "Nuorodos", "Klausimai ir atsakymai", "Paslaugos", "Svetainės medis", and "EN". The main heading is "LIETUVOS RESPUBLIKOS CENTRINIS BANK". A secondary navigation bar includes "Apie mus", "Priežiūra", "Lietuvos ekonomika", "Finansinis stabilumas", "Banknotai ir monetos", "Statistika", and "Mokėjim".

The page is divided into two main sections: "Veikla" (Activity) on the left and "Asmeninė informacija" (Personal information) on the right. The "Veikla" section contains links for "Valdymas ir struktūra", "Tarptautiniai ryšiai", "Atskaitomybė ir skaidrumas", "Darbas ir praktika", "Ekonominis švietimas", and "Istorija". Below these links are two boxes: "We accept" with logos for VISA, MasterCard, AMEX, PayPal, and JCB; and "Security information" featuring Norton Secured logos and "Click to verify" buttons.

The "Asmeninė informacija" section contains a registration form with the following fields:

- *vardas (first name)
- *pavardė (last name)
- *Email
- *adresas (address)
- *slaptažodis ema (password)
- Papildoma informacija apie adresą (additional address information)
- telefonas (phone number)
- *pašto kodas (postal code)
- *miestas (city)
- Fax
- Lithuania (country dropdown)

Below the personal information form is the "Kreditinė kortelė informacija" (Credit card information) section, which includes a "Kreditinė kortelė" (Credit card) subsection with fields for:

- *kortelės numeris (card number)
- *mėnuo (month dropdown)
- *metai (year dropdown)
- *apsaugos kodas (security code)
- *kortelės turėtojo vardas (cardholder name)



Kritinį mąstymą ugdykime kartu!

5. Nuomonių formuotoja „12 kg per 2 savaites!“



Kritinį mąstymą
ugdysime kartu!



As Seen On
NBC CNN abc

“25 Pounds in Only 2 Weeks!”

*Kathleen Hodges, Calif., Results Not Typical

Scientists Discover Rare Weight-Loss “Wonder Herb”

- ✓ **Clinically Proven Fast Weight Loss!**
- ✓ **Rapidly Melts Away Belly Fat!**
- ✓ **Get the Body You Deserve in 2009!**



For Men &
Women!



Kritinį mąstymą
ugdykime kartu!

Klauskite!

Sužinokite daugiau:
www.draugiskasinternetas.lt



draugiškas
Internetas

Vaikų linija
116 111 www.vaikulinija.lt



Kritinį mąstymą
ugdykime kartu!



LANGAS | ATEITĮ

VIPT
@asociacija

European **MEDIA AND
INFORMATION** Fund
Managed by
Calouste Gulbenkian Foundation